

gogkaca25_385_25

Gosztonyi Gergely

Cenzúra Arisztotelésztől a Facebookig

Tézisfüzet

(a doktori mű rövid összefoglalója)

A cenzúra története a kommunikáció történetének kísérőjelensége, amely minden korszakban új formát öltött (társadalmak minden korszakban létrehozták azokat a mechanizmusokat, amelyekkel a beszédet, a tudást és a nyilvánosságot ellenőrizni tudták), miközben az alapvető funkciója – a szólas feletti kontroll és a nyilvánosság szerkezetének befolyásolása – változatlan maradt. Monográfiám erről a sok száz éves folyamatról ad átfogó elemzést, történeti és jogelméleti dimenziókban vizsgálva, miként vált az állami cenzúra a modern korban fokozatosan privatizálttá, és hogyan jött létre a digitális korszak sajátos, algoritmikus tartalomelleőrzése. A cenzúrát nem csupán történeti vagy technológiai jelenségként, hanem folyamatosan változó hatalmi viszonyként próbáltam értelmezni, amelyben az állam, az egyház, a gazdasági szereplők és a társadalmi normák a technológia fejlődésével dinamikus kölcsönhatásban formálják a szólásszabadság kereteit.

Művem kiindulópontja, hogy a cenzúra fogalma a klasszikus értelemben – az állam által gyakorolt előzetes engedélyezés – mára nem írja le a valóságot. A globalizált kommunikációs térben a korlátozás eszközei finomodtak, és a hatalom gyakorlása új szintekre tevődött át: a tartalomelérés, az algoritmikus rangsorolás és a láthatóság szabályozása olyan technikai-gazdasági kontrollmechanizmusokat hozott létre, amelyek hatásukban a történeti cenzúra közvetlen folytatásai. Ennek megfelelő a Bunn-i tág értelmű cenzúra¹ fogalma, amely minden olyan eljárást a beszéd korlátozásaként ismer el, amely szelektíven befolyásolja az információhoz való hozzáférést, függetlenül attól, hogy e beavatkozás jogi, technikai vagy gazdasági természetű. Ezzel a megközelítéssel álláspontom szerint túl lehet lépni a hagyományos jogpozitivistá fogalomhatárokat, és a cenzúrát társadalomelméleti kategóriaként is lehet és kell pozicionálni.

Könyvem történeti áttekintése az ókori Róma censor-intézményétől vezeti le a modern cenzúra gyakorlatát, ugyanis már itt megjelenik a cenzúra lényegi funkciója: az értékrend meghatározása és a normatív kontroll fenntartása. A jogtörténeti elemzés megmutatja, hogy a „censura” eredetileg morális és társadalmi minősítést jelentett, amelyből fokozatosan lett a politikai beszéd korlátozásának eszköze. A nyomtatott könyv megjelenése új korszakot hozott: az egyház és az állam monopóliumként őrizte az igazság definícióját, és az Index Librorum Prohibitorum-ok, illetve az engedélyezési rendszerek mind azt a célt szolgálták, hogy a nyilvánosság ellenőrizhető maradjon. Nagyon remélem, hogy a könyvet olvasva kiderül – a mának is üzenő álláspontom –, hogy a cenzúra a technológiai változásokra mindig adaptív módon reagál: amikor a kommunikáció eszközei szélesednek, a hatalom új formában teremti újra a kontrollt.

¹ Bunn, Matthew (2015): Reimagining repression: New Censorship Theory and after. *History and Theory*, 54(1), p. 26.

A 17–18. század fordulóján a felvilágosodás eszméi és a sajtószabadság-mozgalmak elkezdtek lebontani e rendszert, ám a formális liberalizáció ellenére a cenzúra nem tűnt el, csupán a formája változott. A 19. században az állam továbbra is fenntartotta a közerkölcs és (később) a közrend védelmének – meglehetősen fluid – jelszava alatt a beavatkozás jogát. A 20. századra a politikai és ideológiai cenzúra új formában tért vissza – a totalitárius államok, majd a hidegháború propaganda-rendszerein keresztül, ahol a cenzúra ekkor már nem csupán a tiltás, hanem az ideológiai igazságkonstrukció eszköze lett. A propaganda, a manipulált sajtó és a szervezett információs kontroll révén a nyilvánosság teljes egészében a politikai hatalom eszközévé vált. A jogtörténeti vonulatban megpróbáltam nem egyszerűen rekonstruálni – a sokszor átláthatalan és számtalan esetben tudatosan elrejtett, így utólag megismerhetetlen – eseménytörténetet, hanem a cenzúra intézményének normatív logikáját próbáltam bemutatni, ami alátámaszthatta, hogy a cenzúra minden korszakban a hatalom stabilizálásának, az ideológia(i) homogenitás) megőrzésének eszköze volt, amely a rend fenntartásának nevében lépett fel a szabadság ellen. Talán állíthatom, hogy könyvem a magyar cenzúrairodalom hagyományait folytatja, annak képviselőinek írásaira nagy mértékben épít. A magyar cenzúratörténet, a magyar jogi szabályozás változásainak bemutatása kiemelt fontosságú volt számomra ebben a művemben.

Értelmezésemben a digitális fordulat nem a cenzúra megszűnését, hanem annak struktúraváltását jelenti. Az internet korai kilencvenes évekbeli utópiája – a szabadság, az önszabályozás és a jogmentes tér Barlow-i ígérete² – szertefoszlott, amikor a kommunikációs tér felett új hatalmi szereplők, a technológiai platformok vették át az irányítást. Jack M. Balkin kifejezését³ kölcsönvéve, ez a szólásszabadság privatizációja, amelyben az állam kiszervezi a tartalomszabályozás funkcióját a magánszektor számára, miközben a jogi felelősségvállalás és az átláthatóság nem követi a hatalomátadást. Az online tér nem vált anarchikus szabadságtérre, hanem újfajta központosítási logikákat hozott létre: a technológiai infrastruktúrák koncentrációja, a platformkapitalizmus és az adatalapú gazdaság új hatalmi centrumokat formált. A klasszikus állami cenzúra helyébe a platformok moderációs algoritmusai lépnek, amelyek a jog klasszikus eszközei nélkül, gazdasági és technikai logikák alapján döntenek el, mi látható, hallható vagy olvasható. Az állam és az egyház helyét a tech-mammutok vették át, amelyek – az általános felhasználási szerződések, a közösségi irányelvek és az algoritmikus rangsorolás révén – gyakorlatilag szabályozási szerepet kaptak: önálló szabályokat alkotnak, végrehajtják és érvényesítik azokat,

² Barlow, John Perry (1996): A Declaration of the Independence of Cyberspace. *Electronic Frontier Foundation*, <https://www EFF.org/cyberspace-independence>

³ Balkin, Jack M. (2018): Szólásszabadság az algoritmos társadalomban. A big data, a magánszabályozás és a véleménynyilvánítás szabályozásának új iskolája. *In Medias Res*, 7(2), p. 199.

miközben döntéseik jogi felülvizsgálata (szinte) teljes mértékben korlátozott. Ebben a folyamatban egyfajta modern kori paradoxon figyelhető meg: a szabadság technológiája maga vált a korlátozás eszközévé.

A kötet – még jóval Anu Bradford hármas felosztása előtt⁴ – külön fejezetekben vizsgálja az Egyesült Államok, az Európai Unió és Kína szabályozási modelljeit, amelyek három eltérő logikát képviselnek a digitális tartalomszabályozás és cenzúra kezelésében.

Az amerikai modell a szólásszabadság abszolút értelmezésére épül: az 1996-os Communications Decency Act 230. szakasza lényegében teljeskörű immunitást biztosít a platformoknak a felhasználók által rájuk feltöltött tartalmakért, így az állam nem korlátozza a szólást, de a platformok sem vállalnak felelősséget a tartalommoderálás során. Ez a megközelítés a cenzúra egyfajta negatív szabadságát hozza létre, ahol a korlátozás látszólag hiányzik, valójában azonban a piacvezérelt magánérdekek korlátlan hatalomhoz jutnak a nyilvánosság felett. Ez egyfajta láthatatlan cenzúra paradigmát hoz létre, ahol a döntések átláthatatlansága és az algoritmikus szűrés végeredményben ugyanolyan korlátozó, mint az állami tiltás. Sőt, talán néha azt is gondolhatjuk, hogy még hatékonyabb is a korábbiaknál.

Az európai modell ezzel szemben a szabályozott felelősség és a biztonságos kikötő elvén nyugszik. Az Elektronikus kereskedelmi irányelv felelősségi szabályaira épülő Digitális Szolgáltatásokról szóló rendelet (DSA) és Digitális Piacokról szóló rendelet (DMA) az állami és a magánszféra közötti új egyensúlyt keresik: a platformoknak gondossági kötelezettségeket, átláthatósági és jelentéstételi szabályokat írnak elő, ugyanakkor még mindig nagyon kevésbé avatkoznak be a tartalommoderálás konkrét döntéseibe. Ez az út álláspontom szerint egyfajta az állam és a piac között elhelyezkedő hibrid modell, amely bár képes bizonyos jogi garanciákat biztosítani, mégsem tudja megoldani az alapvető dilemmát: hogyan őrizhető meg a szólás autonómiája, ha a technológiai infrastruktúra magántulajdonban van. Későbbi kutatásimhoz való átkötés, hogy a DSA-t az európai digitális szuverenitás kísérleteként próbáltam értelmezni. Magával a modellel kapcsolatban amúgy számos kritikát fogalmaz meg a monográfia.

A harmadik, kínai (autoriter) modell a cenzúra explicit és intézményesített formája, amelyben a politikai hatalom nem delegálja, hanem közvetlenül gyakorolja a tartalomszabályozást. Az Arany Pajzs és a Nagy Tűzfal a megfigyelés, a blokkolás és az információ-szűrés totális rendszerét alkotja, amely – talán leginkább hasonlítva az évszázados cenzurázási gyakorlatokhoz – nem csupán

⁴ Bradford, Anu (2023): *Digital empires. The global battle to regulate technology*. Oxford: Oxford University Press.

technikai, hanem ideológiai infrastruktúra. A kínai állam modellje a pozitív cenzúra mintáját valósítja meg: nemcsak tilt, hanem aktívan konstruálja a valóságot, meghatározza, milyen tartalmak létezhetnek. Ez a kínai út a digitális autoritarizmus jelenlegi legtisztább megvalósulása.

A három modell egyikét sem tartom egyértelműen követendő és idealizéálandó útnak, és arra a közös nevezőre próbáltam ráirányítani a figyelmet, hogy mindhárom szerkezetben a szólás szabadsága csak a hatalom által meghatározott keretek között érvényesül.

A mongráfia ezután az emberi és technikai tényezők kapcsolatát tárgyalja a tartalomellenőrzés során. Állítom, hogy a mesterséges intelligencia alapú szűrőrendszerek és az emberi döntéshozók együttműködése sem oldja fel a cenzúra dilemmáit. Az algoritmusok rejtett torzításai, a kontextus-érzékenység hiánya, valamint a felügyelet nélküli automatizmus új típusú korlátozást hoznak létre, amely jóval inkább technológiai, mint jogi természetű. Kiemelendő ezen felül, hogy a platformok (sokszor önkényes) döntései után nincs jogorvoslati mechanizmus: a „kikapcsolt felhasználó” státusza a digitális kor új száműzetési formája. A szabadság és a rend dialektikája, amely már az arisztotelészi polisztól kíséri a politikai gondolkodást, a digitális társadalomban új formát ölt: a rendet az algoritmusok teremtik meg, a szabadság pedig az adatáramlás illúziójává válik.

A jogtörténeti elemzés részeként megpróbáltam részletesen bemutatni az Emberi Jogok Európai Bíróságának és az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatát, különös tekintettel azokra az esetekre, amelyek a felelősségi viszonyokat és az internet-hozzáférés korlátozását érintik. Az ítélezési gyakorlatból kiolvasható tendencia, hogy a bíróságok fokozatosan tágítják a véleménynyilvánítás védelmi körét, ugyanakkor a digitális környezet új kihívásaira nincsenek egységes megoldásaik (itt hozzá lehetne még tenni egy későbbi kutatási irányként, hogy a nem európai szupranacionális bírói fórumok gyakorlata még eltérőbb képet mutat). Az internet-hozzáférés korlátozásának vizsgálata során jól láthatóvá vált, hogy a politikai célú blokkolás, a hálózati szűrés és a hozzáférés-megvonás az állami cenzúra új eszközeivé váltak, amelyek immár nem az információ tartalmát, hanem az elérésének lehetőségét korlátozzák. A digitális kor cenzúrája így nem csupán a kimondott szó ellen irányul, hanem a kommunikációs infrastruktúra feletti kontroll formájában is megjelenik.

Könyvem záró gondolatai a globális helyzet értékelésére és a jövő lehetséges irányaira koncentrálnak. A 2020-as évek elején a cenzúra újra a mindennapi valóság része: a szűrés, a blokkolás és a hekkelés váltotta fel az ollót és a fekete tintát. Diagnózisom szerint a demokráciákban a szabadságot ma kisebb mértékben az állam, nagyobb mértékben a láthatatlan

infrastruktúra-hatalom fenyegeti (mindez az európai perspektíva, a digitális autokráciák más kérdést jelentenek).

Eljutottunk oda, hogy a kabát valódi újragombolására van szükség. Könyvemben rögzítettem pár alapkövetelményt, amelyek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az internet mint komplex ökoszisztéma szabályozását, a felelősségi kérdések alaposabb lefektetését és a jogszerűtlen tartalomszabályozás, azaz a cenzúra kérdéseit biztosabb kézzel tudjuk kezelni.

1. Az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása az internet szabályozása és működtetése során. Ez magában foglalja az internethez való hozzáférést, amelynek korlátozása a cenzúra legmodernebb formájú megnyilvánulása. Az internetnek a lakosság minden csoportja számára megkülönböztetés nélkül elérhetőnek, hozzáférhetőnek és megfizethetőnek kell lennie.
2. Az internet mint komplex, folyamatosan változó és sokszínű ökoszisztéma jellegzetességeinek tiszteletben tartása, és ehhez egy olyan összetett szabályozási rendszer kialakítása, amely nem csupán a jelen azonnali problémáira kínál választ. E szabályozást ráadásul „anélkül kell megalkotni, hogy tönkretennénk azokat a hatalmas előnyöket, amelyeket egy nyitott és sokszínű globális internet biztosíthat”.⁵
3. A háromelemű tesztnek való megfelelés, azaz mindenfajta jogi vagy jogi jellegű beavatkozásnak „(a) alkalmasnak kell lennie az elérni kívánt jogszerű célok megvalósítására (megfelelőség vagy jogszerűség), (b) a lehető legkisebb mértékű beavatkozást jelentő eszköznek kell lennie (szükségesség), valamint (c) szigorúan arányban kell állnia az elérni kívánt jogi céllal (*stricto sensu* arányosság)”.⁶
4. Az internetes tartalmak sokszínűségének, pluralizmusának és (ideális esetben) pártatlanságának biztosítása.
5. Együttműködés a platformszabályozási háromszög szereplői között, amely egyrészt a szabályozások megalkotásában kap jelentőséget, másrészt pedig a tapasztalatok, technológiai megoldások és bevált gyakorlatok önkéntes megosztásából áll. Mindez magában foglalja, hogy a szereplők a saját szerepüknek megfelelően járnak el, azaz az

⁵ Suzor, Nicolas P. (2019): *Lawless. The Secret Rules That Govern our Digital Lives*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press, pp. 1–2.

⁶ Oster, Jan (2015): *Media Freedom as a Fundamental Right*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press, pp. 123–124.

államok nem privatizálják a továbbiakban a tartalomszabályozás és cenzúra elvégzését a magánvállalatok részére.

6. A résztvevő felek radikálisan nagyobb átláthatósága, amely magában foglalja a jogalkotási szándékok és folyamatok átláthatóságát is.
7. Minél széleskörűbb állampolgári, civil és felhasználói részvétel a döntéshozatalban.
8. A független szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell a vonatkozó szabályok hatékony végrehajtását.
9. A civil szervezetek szakmai álláspontjának gyakoribb kifejtése a bírósági eljárásokban *amicus curiae* beadványok formájában.
10. A különböző típusú bejelentési rendszerek (NTDS, NAM) hatékonyságának valódi vizsgálata.
11. A közérdekű adatokhoz való hozzáférés növelése.
12. A médiaműveltség fejlesztése a társadalom minden szegmensében.
13. Legyen cél „a nemkívánatos beszédetől való elrettentés, de nem szabad elrettenteni a jogszerű, sőt társadalmilag értékes kommunikációt.”⁷
14. Az EJEB Pihl-ügyben megfogalmazott iránymutatásai alapján a különféle feladatokat és szerepeket ellátó, illetve különböző szolgáltatásokat nyújtó platformok eltérő kezelése szükséges a társadalmi vitában betöltött szerepük, jogállásuk és méretük alapján.
15. A platformszolgáltatók felelősségének megállapítása csak a tartalomba való közvetlen beavatkozás után váljon lehetővé.
16. A szolgáltatók aktív és passzív szerepének pontos meghatározása.
17. Általános monitorozási / nyomon követési kötelezettség tiltásának fenntartása a szólásszabadság érvényesülése és a túlzott tartalomeltávolítás megakadályozása érdekében.
18. A jogellenes (vagy annak érzett) tartalomról szóló felhasználói bejelentéseknek elegendően

⁷ Sartor, Giovanni (2017): *Providers Liability: From the eCommerce Directive to the future*. Strasbourg, France: European Parliament, p. 12.

pontosnak és megalapozottnak kell lenniük, hiszen ez vezet az online platformok cselekvéseihez, majd döntéseihez, és így válik eldönthetővé, hogy jogszerű vagy cenzurális jellegű intézkedésekről beszélhetünk.

19. A megfelelő tudomásszerzést a szóban forgó egyedi ügy sajátosságai alapján kell értékelni.
20. A bejelentők kellő tájékoztatása szükséges az eljárás során.
21. Az ember általi moderálás és a mesterséges intelligencia használatának egymáshoz való viszonyrendszerének pontos meghatározása.
22. A különböző tartalmakat különböző eljárások során szükséges kezelni, nem lehetséges egyazon eljárásrend kialakítása az összes feltöltésre kerülő tartalom esetére. A szolgáltatások meghatározásánál nem csupán az aktuális helyzetre, hanem a technológiai változások által későbbiekben generált szituációkra is szükséges figyelemmel lenni.
23. A platformok számára megfelelő mennyiségű idő biztosítása a jogilag megalapozott és elfogadható döntés meghozatalára.
24. Az online platformok döntései utáni elszámoltathatóság növelése.
25. A döntések után a felhasználók számára a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférés biztosítása alapvető fontosságú.
26. A folyamatokat megfelelő biztosítékok adása mellett lehet csak szabályozni, hiszen a cenzúrát túlzott büntetésekkal is elő lehet idézni.

Alapvető tézisem, hogy a cenzúra története nem megszakítások sorozata, hanem a kommunikációs rend újratermelésének folytonos története. A cenzúra fogalma csak akkor értelmezhető a 21. században, ha figyelembe vesszük a történeti folytonosságot és a technológiai újítások hatalmi következményeit. Munkám e kettőt egységben próbálja kezelni: a múlt intézményesített tiltásai és a jelen algoritmikus döntései ugyanannak a problémának – a kommunikáció feletti uralomnak – a különböző arcai. A szólásszabadság védelme így nem a cenzúra felszámolását, hanem annak állandó újraértelmezését követeli meg, mert a szabadság mindig a kontroll viszonylatában nyeri el értelmét.

Könyvemben a tág értelmű cenzúra mellett érvelek. Elmozdulva a jogpozitivisták megközelítésektől a cenzúrát nem pusztán a véleménynyilvánítás jogi korlátozásaként, hanem mint társadalmi,

technológiai és gazdasági hatalmi vizsgálati tárgyat mutatom be. Ez az elméleti kiterjesztés lehetővé teszi, hogy a cenzúra jelenségét ne csak az állami előzetes tiltások, hanem az algoritmikus, piaci és közösségi formák – a szűrés, rangsorolás, láthatósági korlátozás vagy a digitális kizárás – egyaránt a beszéd korlátozásaiként kerüljenek értelmezésre. A fogalom újradefiniálása tudományos szempontból azért lényeges, mert a cenzúra a 21. században jellemzően nem intézményes, hanem decentralizált és rejtett mechanizmusok útján érvényesül, s ezzel új kihívásokat támaszt a jog és a demokráciaelmélet számára.

A témakörben készült saját publikációk jegyzéke

1. Gosztonyi Gergely (2025): Try Instagramming in Russia, or the rise of digital authoritarianism. In: Sloane, Wendy – Raspopina, Aleksandra (szerk.): *Kremlin Media Wars. Censorship and Control Since the Invasion of Ukraine*. London, Egyesült Királyság: Routledge, pp. 45–56.
2. Gosztonyi Gergely (2025): A cenzúra tilalma és az előzetes korlátozás lehetőségei. In: Koltay András (szerk.) *Magyar és európai médiajog*. Budapest, Magyarország: Wolters Kluwer, pp. 83–91.
3. Gosztonyi Gergely – Kreiter Lilla (2025): *A magyar cenzúrairodalom bibliográfiája 1833–2025*. Budapest, Magyarország: ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogi Történeti Tanszék, ELTE Digitális Autokrácia Kutatócsoport, 108 p.
4. Gosztonyi Gergely (2025): Néhány gondolat a cenzúrakutatásról. In: Gosztonyi Gergely – Kreiter Lilla: *A magyar cenzúrairodalom bibliográfiája 1833–2025*. Budapest, Magyarország: ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogi Történeti Tanszék, ELTE Digitális Autokrácia Kutatócsoport, pp. 9–12.
5. Gosztonyi Gergely (2025): Preface to the Contributions on Digital Authoritarianism, Internet Fragmentation, Splinternet, Censorship and Cyber Sovereignty. *ELTE Law Journal*, 12(2), pp. 23–25.
6. Gosztonyi Gergely (2025): Technofeudalizmus. *Országút*, 6(6), pp. 8–14.
7. Gosztonyi Gergely – Pribula Eszter – Lendvai Gergely Ferenc (2025): Az Emberi Jogok Európai Bíróságának a szólásszabadsággal kapcsolatos tesztjei és értékelésük. *In Medias Res*, 14(1), pp. 144–165.
8. Gosztonyi Gergely – Takács Dániel (2024): Gondolatszabadság vagy cenzúra? (Be)tiltott könyvek az Amerikai Egyesült Államok közkönyvtáraiban és iskoláiban. *Magyar Szemle*, 33(5–6), pp. 82–94.

9. Gosztonyi Gergely (2024): Az internethozzáférés-korlátozás szabályozása Indiában a bírósági gyakorlat tükrében. *In Medias Res*, 13(1), pp. 166–179.
10. Gosztonyi Gergely (2024): Freedoms in the Hungarian April Laws of 1848. *Journal on European History of Law*, 15(1), pp. 138–142.
11. Gosztonyi Gergely: Sajtószabadság a jogtörténetben és jelenkorunk jogában. *Jogtörténeti Szemle*, 21(2), pp. 93–94.
12. Gosztonyi Gergely – Galewska, Ewa – Školkaý, Andrej: Challenges of Monitoring Obligations in the European Union’s Digital Services Act. *ELTE Law Journal*, 12(1), pp. 45–60.
13. Gosztonyi Gergely (2024): “Kétszer kettő négy”, avagy Irinyi József találkozása a cenzúrával és a sajtószabadsággal. In: Schweitzer Gábor – Szentgáli-Tóth, Boldizsár (szerk.) „...aki bátor és odaadó hazafi volt”: *Emlékkötet Irinyi József (1822–1859) tiszteletére*. Budapest, Magyarország: Akadémiai Kiadó – Falk Foundation, pp. 54–61.
14. Gosztonyi Gergely (2024): Questions conceptuelles et formes de censure au 21e siècle. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae – Sectio Iuridica*, 62(1), pp. 249–254.
15. Gosztonyi Gergely (2024): „Kiber gulág” és „digitális vassüggöny”, avagy az internetszuverenitás kérdései Oroszországban. *Iustum Aequum Salutare*, 20(3), pp. 17–29.
16. Gosztonyi Gergely (2024): Szabadságjogok az 1848-as áprilisi törvényekben. In: Mezey Barna – Veress Emőd (szerk.): *Az áprilisi törvények 175 éve: a modern Magyarország megalapozása*. Budapest, Magyarország: Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet, pp. 101–112.
17. Gosztonyi Gergely (2024): Miért nem kedveltük a Helytartótanácsot? A magyarországi cenzúra korszakai 1723 és 1848 között. *Jogtörténeti Szemle*, 22(4), pp. 11–17.
18. Gosztonyi Gergely (2023): From Feudal Censorship to Freedom of the Press in Hungary in 1848 Through the Work of József Irinyi. In: Švecová, Adriana – Lanczová, Ingrid – Gajarský, Adrián (szerk.): *Legal-Historical Trends and Perspectives VII*. Praha, Csehország: Nakladatelství Leges, pp. 37–47.
19. Gosztonyi Gergely (2023): A rendszerváltás utáni első művészi szabadsággal kapcsolatos per, avagy önkielégíthet-e egy boszorkány az Új Hölgyfutár címlapján. *Jog.Történet*, 4(10), pp. 1–2.
20. Gosztonyi Gergely (2023): Az államok által végzett internetkorlátozás különböző eszközei, mint nemzetbiztonsági és szólásszabadsági kockázatok. In: Farkas Ádám – Kelemen Roland (szerk.): *A fejlődés fogságában? Tanulmányok a kibertér és a mesterséges intelligencia 21.*

- századi állam- és jogfejlesztési, társadalmi, biztonsági kapcsolódásai köréből.* Budapest, Magyarország: Gondolat Kiadó, pp. 135–148.
21. Gosztanyi Gergely (2023): Az Új Hölgyfutár a Parlamentben, avagy szólásszabadság, művészet és cenzúra találkozása a parlamenti és bírósági boncasztalokon. In: Bódiné Beliznai Kinga – Gosztanyi Gergely (szerk.) *Jogtörténeti Parerga III: Ünnepi tanulmányok Mezey Barna 70. születésnapja tiszteletére.* Budapest, Magyarország: ORAC Kiadó, pp. 117–123.
 22. Gosztanyi Gergely (2023): *Censorship from Plato to Social Media. The Complexity of Social Media's Content Regulation and Moderation Practices.* Cham, Svájc: Springer International Publishing, 189 p.
 23. Gosztanyi Gergely (2022): Zeran v. AOL, avagy az ítélet, amely létrehozta az internetet. *Jog.Történet*, 3(6), pp. 1–2.
 24. Gosztanyi Gergely (2022): Special Models of Internet and Content Regulation in China and Russia. *ELTE Law Journal*, 10(2), pp. 87–99.
 25. Gosztanyi Gergely (2022): A cenzúra tipizálása a politikai cenzúra rövid történetének tükrében. *Médiakutató*, 23(1), pp. 45–57.
 26. Gosztanyi Gergely (2022): Az internetes tartalomszabályozás európai típusú szabályozásának kezdetei, avagy irányelvektől a rendeletekig (TWF, AVMS, E-Comm, DSA, DMA). *Jog – Állam – Politika*, 13(4), pp. 17–32.
 27. Gosztanyi Gergely (2022): Nyolc évnyi pereskedés egy női nemiszervért, avagy Facebook, cenzúra, meztelenség, művészet. *Jog.Történet*, 3(17), pp. 1–2.
 28. Gosztanyi Gergely (2022): A kínai internetcenzúra modellje. *Pro Futuro*, 12(1), pp. 27–36.
 29. Gosztanyi Gergely (2022): *Cenzúra Arisztotelészről a Facebookig: A közösségi média tartalomszabályozási gyakorlatának komplexitása.* Budapest, Magyarország: Gondolat Kiadó, 306 p.
 30. Gosztanyi Gergely (2022): Aspects of the History of Internet Regulation from Web 1.0 to Web 2.0. *Journal on European History of Law*, 13(1), pp. 168–173.
 31. Gosztanyi Gergely – Takács Dániel (2022): Könyvdarálás, könyvégetés, könyvbetiltás. *Jog.Történet*, 3(30), pp. 1–2.
 32. Gosztanyi Gergely (szerk.) (2022): *A velünk élő történelmi cenzúra.* Budapest, Magyarország: Gondolat Kiadó, 125 p.
 33. Gosztanyi Gergely (2021): Censorship and law in Hungary in the past. *Romanian Journal of Legal History*, 1(1), pp. 37–46.
 34. Gosztanyi Gergely (2021): Some human and technical aspects of online content regulation. *Journal of Liberty and International Affairs*, 7(3), pp. 149–159.

35. Gosztonyi Gergely (2021): From State's control to State's control: The historical conceptualisation of censorship and content control. *Working paper – Jean Monnet Network "European Media and Platform Policy"*, pp. 1–8.
36. Gosztonyi Gergely (2021): A közösségi média elterjedése és korai szabályozási kérdései. *Jogtörténeti Szemle*, 21(2) pp. 9–16.
37. Gosztonyi Gergely (2021): Az internetes tartalomszabályozással kapcsolatos új gondolkodási irányok az Amerikai Egyesült Államokban. *Miskolci Jogi Szemle*, 16(4), pp. 40–54.
38. Gosztonyi Gergely (2021): Early Regulation of Social Media Liability Issues in the United States of America and the European Union. *Jogtörténeti Szemle*, 19(Special Issue), pp. 21–26.
39. Cendic, Kristina – Gosztonyi Gergely (2020): Freedom of Expression in times of Covid-19. Chilling effect in Hungary and Serbia. *Journal of Liberty and International Affairs*, 6(2), pp. 14–29.
40. Gosztonyi Gergely (2020): The European Court of Human Rights: Internet access as a means of receiving and imparting information and ideas. *International Comparative Jurisprudence*, 2(6), pp. 134–140.
41. Gosztonyi Gergely (2018): „Agyamban kopasz cenzor ül”, avagy a politikai cenzúra története Magyarországon napjainkig. In: Menyhárd Attila – Varg István (szerk.): *350 éves az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara*. Budapest, Magyarország: ELTE Eötvös Kiadó, pp. 989–997.